

obč. zák.). Uživateli patří sice užívání služebné věci podle jeho potřeby, ale bez poškození podstaty. Odvolací soud proto právem, maje rozhodovati o žalobcově nároku na přisouzení práva káceti dříví v lese žalovaného podle žalobcovy potřeby, vzhledem k uvedené námitce žalovaného, jež má ten smysl, že se žádá užívání na škodu podstaty lesa, uznal, když neměl povahu lesa za náležitě zjištěnou, na zrušení rozsudku prvního soudu k vůli objasnění věci v uvedeném směru a dále na doplnění řízení o tom, zda požadované žalobcem užívání srovnává se se stavem lesa a s jeho řádným obhospodařováním. Mínil-li rekurent, že odvolací soud, dávaje zjistiti přípustnou míru těžby dříví z lesa žalovaného, zasahuje do pravomoci správních úřadů, není tento náhled správný. Nejde o pouhé stanovení způsobu výkonu lesní služebnosti, nýbrž o přiznání služebnosti v určitém rozsahu a o tom rozhodovati a k tomu cíli rozhodné okolnosti zjišťovati náleží v případě sporu mezi účastníky soudu (§ 9 lesního zákona).

Čís. 6750.

Jest na žalobci, by ocenil mezitímní určovací návrh. Právní účinnost ocenění nastává udáním hodnoty předmětu rozepře v žalobě, pokud se týče při napotomním podání návrhu.

Ocenění zájmu na zjištění nelze napotom změnit.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1927, R II 23/27.)

Ve sporu žalující pojišťovny o zaplacení pojišťovací premie 1986 Kč, splatné 15. července 1926 učinil zástupce žalující strany za ústního jednání mezitímní návrh na zjištění, že pojišťovací smlouva, z níž se o zaplacení premie žaluje, jest po právu. Hodnotu zájmu na tomto zjištění ocenil zástupce žalující strany na 19860 Kč, omezil však napotom hodnotu tohoto zjišťovacího návrhu na 5.000 Kč. Zástupce žalovaného namítí věcnou nepřislušnost soudu k rozhodnutí o mezitímním určovacím návrhu, uváděje, že pojišťovací smlouva byla uzavřena na 10 let, desateronásobek roční premie že činí 19.860 Kč a že nelze hodnotu návrhu libovolně ceniti na 5.000 Kč. Soud prvního stálice vyhověl námitce věcné nepřislušnosti a odmítl mezitímní určovací návrh žalobkyně pro nepřislušnost soudu. Důvod y: Podle názoru soudu nejde zde o předmět sporu, pozůstávající v penězích, žalobce mohl si zájem na zjištění právního poměru ve smyslu §u 56 j. n. libovolně oceniti. Zástupce žalující strany však svůj zájem na zjištění právního poměru ocenil na 19.860 Kč a teprve po upozornění, že není opodstatněna příslušnost okresního soudu, obmezil hodnotu předmětu zjišťovacího návrhu na 5.000 Kč. Zde však nejde o obmezení zjišťovacího návrhu, neboť tento návrh udáním jiné hodnoty zájmu na jeho zjištění nikterak není omezen. Jde pouze o jiné ocenění hodnoty zjišťovacího návrhu. Strana však, jakmile ocenila hodnotu svého zájmu na sporném předmětu, nemůže toto ocenění libovolně měniti za tím účelem, by obešla předpisy o příslušnosti soudní a dosáhla tak příslušnosti soudu, podle původního ocenění nepřislušného, nýbrž je vázána svým původním oceněním hodnoty předmětu zjišťovacího návrhu. Jest tudíž tento soud pro rozhodnutí o mezitímním návrhu zjišťovacím ve smyslu §u 236, druhý odstavec c. ř. s. a § 49,

čís. 1 j. n. nepříslušným. Re k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil soudu prvé stolice, by po zákonu dále jednal a rozhodl. D ů v o d y: Nelze přisvědčiti právnímu názoru stěžovatelky, že hodnota sporu činí podle §u 55 j. n. 19.860 Kč, poněvadž se žalovaný zavázal pojišťovací smlouvou ze dne 15. července 1926 na dobu 10 let zaplatiti každoročně premii ve výši 1.986 Kč, tedy k plnění po 10 let se opakujícím, a že nyní 1.986 Kč stalo se splatným, kdežto zbytek úhrnné pohledávky 19.860 Kč dosud se splatným nestal. Aby mohlo býti použito druhého případu §u 55 j. n. musela by zažalovaná pohledávka býti částí jistinné pohledávky ještě nezapravené. Jistinná pohledávka jest však pohledávkou, která již zcela jest po právu, byť i toho času nebyla zcela nebo částečně dospělou. Celkové pojistné, splatné v desíti celoročních lhůtách ve výši 1.986 Kč není však jistinnou pohledávkou, neb jest co do výše nejistá a naprosto neznámá a není již v prvním roce po právu, nýbrž po právu jest v prvním roce toliko pojišťovací premie 1.986 Kč, splatná dle žaloby dne 15. července 1926. Předmětem sporu jest tedy 1.986 Kč a je jinaké ocenění jeho žalobcem nepřipustno. Pokud jde o žalobcův mezitimní návrh na zjištění, že pojišťovací úmluva stran o pojištění žalovaného proti úrazu jest po právu, musel žalobce podle §§ 236 druhý odstavec c. ř. s., 56 druhý odstavec j. n. oceniti svůj zájem na určení, poněvadž nejde, jak soud první správně uvedl, o předmět sporu, pozůstávající v penězích. Ocenil-li žalobce svůj zájem na zjištění právního poměru na 19.860 Kč a omezil-li ihned na to ocenění tohoto zájmu na 5.000 Kč, byť i po upozornění, že není opodstatněna příslušnost okresního soudu, není tato oprava ocenění nepřipustná, poněvadž podle § 60 j. n. jest ocenění předmětu sporu závazné pro soud jen tehdy, bylo-li učiněno v žalobě, a není v zákoně předpisu, že strana ocenění mezitimního návrhu za jednání učiněného nemůže ihned opravit, byť i po upozornění soudem.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs jest přípustný, neboť rekursní soud v pravdě změnil usnesení prvního soudu a nevyhověl námitce věcné nepřislušnosti soudu, a jen v důsledku tohoto usnesení nařídil prvnímu soudu, by v jednání pokračoval a znovu rozhodl. Dovolací rekurs jest také opodstatněn. Jde o mezitimní návrh určovací podle §u 236 c. ř. s. Musela proto žalobkyně podle §u 56. druhý odst. i. n. oceniti svůj zájem na určení, neboť nelze tu hleděti k hodnotě, jakou by mělo pro žalobkyni plnění na základě právního poměru, jehož určení se domáhá. Tento správný právní názor vyslovil i rekursní soud, než nelze souhlasiti s jeho míněním, že žalobkyně mohla zájem na zjištění, oceněný jí původně na 19.860 Kč, dodatečně omeziti na 5.000 Kč a takto učiniti dovolaný okresní soud věcně příslušným i pro rozhodnutí o mezitimním návrhu určovacím, neboť udání hodnoty předmětu rozepře podle §u 56 druhý odstavec j. n., výmouc případ §u 60, první odstavec j. n., zde v úvahu nepřicházející, jest závazným nejen pro soud (sb. n. s. čís. 786) a pro odpůrce, nýbrž i pro žalobce, pokud se týče navrhovatele (§§ 236 a 259 c. ř. s.). Nastává

tudíž právní účinnost tohoto ocenění udáním hodnoty předmětu rozeře v žalobě (sb. n. s. čís. 4091), pokud se týče při podání návrhu, by právní poměr nebo právo byly zjištěny, a jest tím okamžikem založena věcná příslušnost soudu s konečnou platností. Že žalobkyně udání o hodnotě předmětu sporu nezměnila výslovně, nýbrž toliko prohlásila, že omezuje předmět určovacího návrhu na 5.000 Kč, na podstatě věci nic nemění. Že se při oceňování předmětu sporu na 19.860 Kč jednalo o omyl aneb o pouhé přefeknutí, žalující strana sama netvrdí.

Čís. 6751.

Poplatky z rozsudku nejsou příslušenstvím pohledávky a nepatří jim v dražebním řízení pořadí podle §u 216, poslední odstavec, ex. ř. aniž jest eráru propůjčeno pro ně zákonné zástavní právo na dlužníkově nemovitosti v pořadí výsadním nebo aspoň v pořadí hypotečních pohledávek. Nedostatek tento lze uplatňovati rekurse, třebaš nebyl v tom směru podán odpor.

(Rozh. že dne 27. ledna 1927, R I 737/26.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost přikázal soud prvé stolice eráru pod pol. 6. rozsudečné z pohledávky spořitelny v J. v pořadí této pohledávky a pod pol. 7 rozsudečné z pohledávky vymáhající věřitelky. K rekursu vymáhající věřitelky rekursní soud eráru rozsudečného nepřikázal. D ů v o d y: Za rozsudečné neručí vymáhající věřitel solidárně s odsouzenou stranou povinnou (§ 12 čís. 2, § 20 čís. 2 nař. ze dne 15. září 1915, čís. 279 ř. zák. a § 21 prov. nař. ze dne 21. prosince 1915 čís. 380 ř. zák.). Rozsudečné není částí útrat sporu (§ 216 ex. ř.). Jakožto část útrat sporu mělo by rozsudečné ovšem podle §u 216 čís. 4 ex. ř. stejné pořadí jako jistina. Poněvadž však tomu tak není, nemůže býti toto pořadí přiznáno. První soudce přikázal pod čís. 5 spořitelně v J. její pohledávku a pod čís. 6 přisoudil bernímu úřadu rozsudečné za tuto pohledávku čís.5. Tím porušil všeobecné rozvrhové základy. Stěžovatelka opomenula vznésti odpor proti tomuto přikázání, pročež jí podle §u 234 druhá věta ex. ř. přísluší v tomto směru právo stížnosti jen potud, pokud jest dbáti zákonných předpisů z úřední moci. Od těchto předpisů může se soud odchýliti jen, když se podle §u 214 druhý odstavec ex. ř. shodli všichni účastnění. Tomu tak není, neboť berní úřad žádá přednostní zástavní právo, které se týká rozsudečného s úroky přikázaného bernímu úřadu, jest zde týž právní stav. jenom že tyto poplatky rozsudečné jest zapraviti z pohledávky stěžovatelky samotné a stěžovatelka vznesla proti tomuto přednostnímu přikázání odpor. Stěžovatelka neprojevila ani výslovně ani mlčky souhlasu, by tyto rozsudečné poplatky byly podle §u 216 čís. 4 odstavec druhý ex. ř. jakožto vedlejší poplatky přikázány před jistinou. Rozsudečné poplatky nepožívají přednostního práva ani na nemovitosti samotné, poněvadž jim nepřisluší zákonné zástavní právo, ani v pořadí pohledávky rozsudkem prisouzené a na nemovitosti zástavním právem zjištěné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.